

GREEN NEW DEAL

SAMMEN OM EN GRØN REDNINGSPLAN FOR EUROPA

MARTS 2019

EUROPEAN
SPRING

I dag står menneskeheden samlet set overfor sin største udfordring nogensinde: klimakrisen. Men klimakrisen er også en mulighed. En mulighed for at træde sammen og skabe et bedre og mere bæredygtigt, retfærdigt og entreprenant samfund. Men frem for alt en mulighed for at foretage de ambitiøse investeringer, som er helt nødvendige for at undgå de voldsomme klimaforandringer, der allerede nu er ved at ændre vores liv og vores børns fremtid. Derfor foreslår Alternativet sammen med resten af European Spring en omfattende Green New Deal.

I tre år har Alternativet sammen med bevægelser, partier, intellektuelle og eksperter fra hele Europa arbejdet på at skabe en fælles platform og et fælles politisk program for en nyt grønt og retfærdigt Europa: European Spring. Planen for en Green New Deal er helt essentiel heri, fordi Europa har brug for en vidtrækkende plan - en grøn samfundskontrakt - hvor borgere på tværs af landegrænser siger ja til at stoppe klimakrisen og investere massivt i den grønne omstilling.

Rundt omkring i Europa ser vi, hvordan befolkninger træder sammen og råber stadig højere for at få politikerne til at tage ansvar for klimakrisen. Folkelige opråb, protester og demonstrationer mod politikere, som har svigtet i kampen mod klimaforandringerne, er blevet hverdag. Klimakampen er blevet en folkelig kamp, en bevægelse, der engagerer mennesker i hele verden. Fra Den Grønne Studenterbevægelse i Danmark til Extinction Rebellion i England til svenske Greta Thunberg bliver kravet om klimahandling større og større. Kravet fremsættes nu også i stigende grad fra af erhvervslivet, som i stigende grad engagerer sig i klimakampen og efterspørger klimahandling – både fordi de udviser rettidigt samfundsansvar, men også fordi investeringer i grønne løsninger er fremtidens forretning.

Den manglende politiske klimahandling står på mange måder i skærende kontrast til det krav, der stilles af borgere, forskere, civilsamfund og erhvervsliv. Faktisk udgør den et fundamentalt brud på den samfundspagt, som eksisterer i et demokrati mellem borgere og folkevalgte. Det er de folkevalgtes ansvar at fremtidssikre borgerne, samfundet og planeten. Derfor skal samfundskontrakten geninstalleres, så borgerne atter kan have tillid til, at politikerne leverer de strengt nødvendige løsninger, der skal til for at redde vores klima og dermed sikre fremtid for alle de liv, mennesker, dyr og planter, som skal arve jorden efter os. Green New Deal er netop det – et forsøg på at lave en bindende, fælles, europæisk aftale om at skride til klimahandling i demokratiets navn. Det er essensen i vores Green New Deal. Green New Deal viser vejen mod et mere bæredygtigt samfund. Det kræver et radikalt politisk kursskifte væk fra status quo. Og det kræver modet til at tage livtag med de grundlæggende strukturer, økonomiske modeller, produktionsmetoder, adfærd og forbrugsmønstre, som over tid har skabt problemerne. Gør vi ikke det, kan vi ikke forvente at tingene ændrer sig. For det er netop status quo, der i dag forstærker krisen.

Vi vil styrke det europæiske samarbejde. Vi kan ikke vende ryggen til EU og samtidig tro, at vi kan løse den globale klimakrise. Klimaforandringerne kender ingen grænser, og intet land kan løfte opgaven alene. Derfor er vi nødt til at tage de nationale briller af og i stedet fokusere på, hvordan vi i fællesskab – på tværs af landegrænser og snævre, nationale interesser – kan gå sammen om at skabe de bedste europæiske løsninger for verden.

Helt konkret præsenterer vi for første gang nogensinde et transnationalt parti med kandidater på tværs af Europa, der sammen stiller op på et fælles politisk program for en gennemgribende grøn omstilling af Europa. Navnet er ikke tilfældigt. I 1930'erne under den store depression stod USA over for en statsbankerot, et samfundskollaps og en gryende humanitær katastrofe. Præsident Roosevelt formulerede en økonomisk New Deal – en omfattende stimuluspakke - for at få landet på fode. Det var helt afgørende for det amerikanske samfunds overlevelse.

Nutiden kræver en New Deal, hvor fokus er på at løse klimakrisen. Tiden er inde til, at vi træder sammen i Europa. Vi skal lære af Roosevelt, og vi skal lade os inspirere af ambitionsniveauet fra dengang, og bruge det til sammen at lægge en plan, der gør det muligt at gennemføre den grønne omstilling.

Samtidig vil vi med vores Green New Deal også tage hånd om andre væsentlige problemer, der præger Europa i disse år. Vi står med en unik mulighed for at skabe et bedre samfund, der både er økonomisk, socialt og miljømæssigt bæredygtigt. Et mere frit, rigt og lige samfund. Det indebærer i vores optik, at vi med konkrete initiativer og investeringer forsøger at skabe et samfund, hvor alle har ret til et arbejde, så vi får gjort op med den store og alvorlige ungdomsarbejdsløshed. Det indebærer også, at vi gør op med den manglende vilje og lyst til at investere i mennesker og fællesskaber, som i alt for høj grad præger nutiden.

Nedenfor præsenterer vi en række konkrete bud på, hvordan vi vil skabe en bedre og mere bæredygtig verden samtidig med, at vi rækker en hånd ud til alle, som vil være med til at skabe et langt grønnere, entreprenant, retfærdigt og demokratisk Europa. Vores håb er, at flere kræfter vil træde sammen for at lave en Green New Deal – det er nemlig vores bedste mulighed for at sætte gang i en af de vigtigste og mest skelsættende bevægelser i verdenshistorien.

Let's make a green deal.

1. INVESTERINGSPLAN FOR DEN GRØNNE OMSTILLING

Den grønne omstilling er ikke en udgift, men en investering. En investering, som skal komme naturen og planeten til gode. En investering, der er en bunden opgave, hvis vi skal fremtidssikre samfundet, borgerne og de kommende generationer – ved at skabe nye virksomheder og arbejdspladser, ved at skabe sunde, trygge og gode liv, og ved at sikre at afkastet af investeringerne går til fællesskabet.

Med vores Green New Deal vil vi etablere et nyt grønt investeringsprogram. Konkret vil vi årligt investere 500 mia. euro i Europas grønne omstilling, svarende til tre pct. af EU's samlede, årlige BNP. Disse investeringer skal omstille Europas infrastruktur, så den lever op til FN's klimapanel's anbefalinger til, hvordan vi sikrer omstillingen til bl.a. klimavenlig transport og udbygningen af vedvarende energisystemer.

Men hvor skal de mange milliarder komme fra? Ved at genoplive og nytænke tankerne bag Roosevelts finansieringsmodel fra redningen på 1930'ernes store depression, dvs. ved at mobilisere midler. Pengene kommer ikke fra skatter og afgifter, men fra obligationer, eller rettere grønne obligationer, som skal udstedes af Europas offentlige investeringsbanker og understøttes af en alliance af Europas centralbanker. Vi vil tage ansvar for at rammesætte det tætte samarbejde og bygge de progressive alliancer mellem Den Europæiske Centralbank (ECB), Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og de europæiske landes nationalbanker – det vil sige alle offentlige investeringsbanker i Europa.

Finansieringsplanen bygger på en solidarisk investeringsfilosofi. Vi ønsker at investere de midler, der allerede er til rådighed i det europæiske system, i den grønne omstilling. Det vil vi gøre ved at udstede obligationer til at finansiere de konkrete initiativer. På den måde bliver det grønne europæiske samarbejde et solidarisk investeringsfællesskab.

Grøn omstilling behøver ikke kun betyde flere afgifter og mere regulering, men kan og bør også være ensbetydende med massive investeringer og muligheden for at skabe en god, grøn forretning. Vi skaber umiddelbar værdi for borgere ved at skabe aktivitet i økonomien, herunder jobskabelse, og vi foretager langsigtede investeringer med afkast til gavn for de mange samtidig med, at vi sætter mærkbar fart på den grønne omstilling.

Investeringsprogrammet skal rådføre sig med lokalsamfund, byer og kommuner for at udvikle og understøtte de projekter, der giver bedst og mest mening på det lokale niveau. Der skal gives særlig opmærksomhed til kul-afhængige regioner for at sikre, at der skabes nye grønne job for hvert sort job, der forsvinder. Finansieringsmodellen skal i øvrigt ses i tæt sammenhæng med European Springs øvrige indsatser for at skabe en langt mere demokratisk og retfærdig europæisk økonomi.

2. EN BINDEDE KLIMALOV

Ligesom Danmark skal have en klimalov, så skal EU naturligvis også have en bindende klimalov. EU skal handle langt hurtigere for at leve op til Paris-aftalen og beskytte kloden mod ukontrollable og irreversible klimaforandringer. Vi skal tage alle midler i brug for at begrænse den globale opvarmning til maksimalt 1,5 grader. Derfor vil vi indføre en bindende klimalov, der sætter langt mere ambitiøse mål for reduktion af drivhusgasudledning, udbygning af vedvarende energi og reduktion i energiforbruget.

For at nå nogle mere ambitiøse klimamål, end EU har i dag, skal alle miljø- og klimaskadelige subsidier udfases. Samtidig vil vi støtte forskellige former for lavemissions-mobilitet ved at udvikle ny grøn infrastruktur for gående, cyklister og offentlig transport, mens gods-transporten fremover i højere grad skal foregå på skinner og ad kanalsystemer. Sidst, men ikke mindst, er det helt afgørende at styrke overgangen fra sort til grøn energi. Derfor vil vi styrke investeringer og udviklingen af sol- og vindenergi ved at fjerne de nuværende barrierer for at producere og lagre vedvarende energi, og ved at investere i intelligente og sikre el-systemer.

3. NY PRIS PÅ CO₂

Sort energi skal være dyrere end i dag, hvis vi skal nå i mål med den grønne omstilling. Derfor vil vi indføre en progressiv CO₂-skat, som skal være baseret på landenes velstandsniveau og CO₂-udledninger. Derudover foreslår vi en CO₂-told, som hæver prisen på forurenende varer produceret uden for EU. Dette skal hjælpe europæiske virksomheder med at forblive konkurrencedygtige, mens de reducerer klimabelastningen fra deres produktion. Vi vil reformere EU's CO₂-kvotesystem (ETS) ved at reducere mængden af kvoter og ved at inkludere flere sektorer og drivhusgasser i kvotesystemet.

4. NY FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

Vi vil ændre den europæiske landbrugspolitik, så den både garanterer mad- og ressourcerikthed, og så den samtidig markant forbedrer den miljømæssige bæredygtighed i det europæiske landbrug. Som et første skridt vil vi afstemme landbrugspolitikken (CAP) med alle de andre love, vi har i EU til at beskytte vores fælles natur, miljø og klima.

Derudover vil vi foretage et markant økonomisk skifte i landbrugspolitikken. I dag går langt størstedelen af pengene fra landbrugsstøtten til intensiv animalsk stordrift, mens vi i stedet vil bruge støtten aktivt til at skabe bæredygtige og mindre landbrug. Vi vil ikke give så massiv en passiv hektarstøtte, men støtte økologisk produktion, planteafgrøder, permakultur

og udvikling af nye bæredygtige landbrugsmetoder. Vi mener, at EU skal sigte efter at være selvforsynende med mad af høj kvalitet, mens vi reducerer vores kommercielle eksport og holder op med at 'dumpe' fødevarer.

Landbrugspolitikken i et grønt Europa skal sikre et større hensyn til naturen og alle de liv, dyr og planter, vi deler planeten med. For selvom dyr og planter har værdi for os mennesker, har de også værdi i sig selv. Derfor vil vi arbejde målrettet på at stoppe tilbagegangen i biodiversitet og vende udviklingen til fremgang for naturen. Naturen skal have mere plads og bedre beskyttelse, og naturpolitikken skal i højere grad føres på naturens præmisser. I den forbindelse vil vi hjælpe skovbrugere med at øge artsrigdommen i skovene, øge klimatilpasningsevnen i skovene og plante meget mere ny skov, der skal lagre CO₂. Desuden vil vi styrke EU's arbejde med at vedligeholde og genoprette natur og biodiversitet i Natura 2000-netværket af beskyttede naturområder, men også i en række udpegede områder med høj naturværdi.

5. TIL KAMP MOD FORURENING

European Spring vil udvikle et nyt system til at håndtere affald og ressourcer for at nedbringe forureningen i Europa og resten af verden. Vi foreslår et forbud mod affaldsdeponering i det åbne landskab, og vi vil gennemføre ny regulering, der sikrer, at affald håndteres efter meget høje standarder, så vi beskytter vores vand fra forurening. Vi vil reducere eksporten af affald drastisk, og vi vil støtte udviklingen af ny forskning i genanvendelsesmetoder, bio-nedbrydelige materialer mv.

Vi foreslår også, at regulering og lovgivning fremadrettet skal indrettes med henblik på at begrænse forurening fra tungmetaller, forurening fra lægemidler og forurening fra mikroplastik. For at bekæmpe plastikforureningen vil vi indføre en EU-skat på plastikproduktion. Den nuværende EU-skat rammer medlemsstater, der ikke formår at genbruge deres plastik, men den giver ikke virksomhederne incitament til at udfase plastik i deres produkter. Derfor vil vi beskatte plastikproducenterne.

6. EUROPAS BLÅ OMSTILLING

Videoer af store havområder fyldt med skrald og affald og billeder af døde dyr fyldt med olie og plastik er desværre blevet hverdag. Sådan bør det naturligvis ikke være. Respekten for dyrene, naturen, havene, de store oceaner og livet heri bør være større end det. Derfor vil vi med nye regler og mål sikre, at der bliver ryddet op i de marine lossepladser. Konkret vil vi arbejde for nye tiltag og lovgivning, der sikrer den bæredygtige, marine omstilling i EU's havstrategirammedirektiv og vandrammedirektiv. Fiskeri skal fremover foregå på et bæredygtigt niveau, der tager hensyn til bestandene, og der skal fra EU-budgettet investeres mere i det bæredygtige, mindre og kystnære fiskeri. De marine beskyttede områder i Europa skal udvides markant for at beskytte økosystemerne, og Europa-Parlamentet skal med resolutioner sikre, at det bliver forbudt at udnytte dybtliggende ressourcer i havene.

7. FORBUD MOD FRACKING

Fracking er en alvorlig trussel mod klimaet og menneskers sundhed. Derfor foreslår vi et øjeblikkeligt europæisk forbud mod fracking og brug af skifergas.

8. EUROPÆISK KLIMADOMSTOL

EU-Domstolen skal udvides med en ny miljø- og klimadomstol, der skal undersøge og vurdere, hvorvidt landene lever op til de mål og kriterier, der bliver en del af den nye europæiske klimalov og de nationale mål for reduktion af drivhusgasudledning. Denne klimadomstol skal også have ansvaret for at håndhæve, at europæiske virksomheder respekterer miljøstandarder i industrier som fx fiskeri, minedrift og boring, når de opererer udenfor EU.

